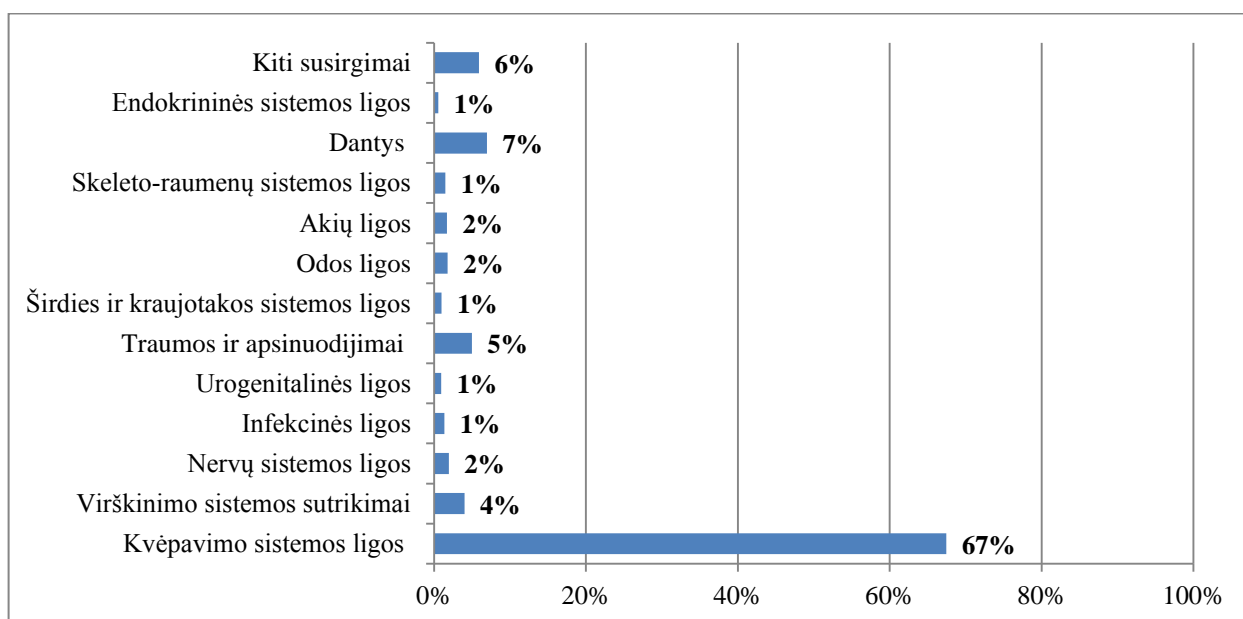

Kelmės rajono mokyklose ligų, dėl kurių mokiniai nelankė mokyklos 2012/2013 metais, analizė

Kelmės rajono mokyklose ligų, dėl kurių mokiniai nelankė mokyklos 2012/2013 metais, analizė atlikta remiantis Kelmės rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biuro sveikatos priežiūros specialistų, dirbančių mokyklose, surinktais duomenimis. Duomenys buvo renkami iš mokinių į mokyklą pristatytų šeimos gydytojo užpildytų pažymų. Sveikatos priežiūros specialistai pateikė duomenis iš Kelmės miesto ir rajono bendrojo lavinimo mokymo įstaigų, t. y. 4 gimnazijų, 4 vidurinių, 11 pagrindinių mokyklų, 2 pradinių ugdymo skyrių ir 1 pradinės mokyklos-daugiafunkcio centro.

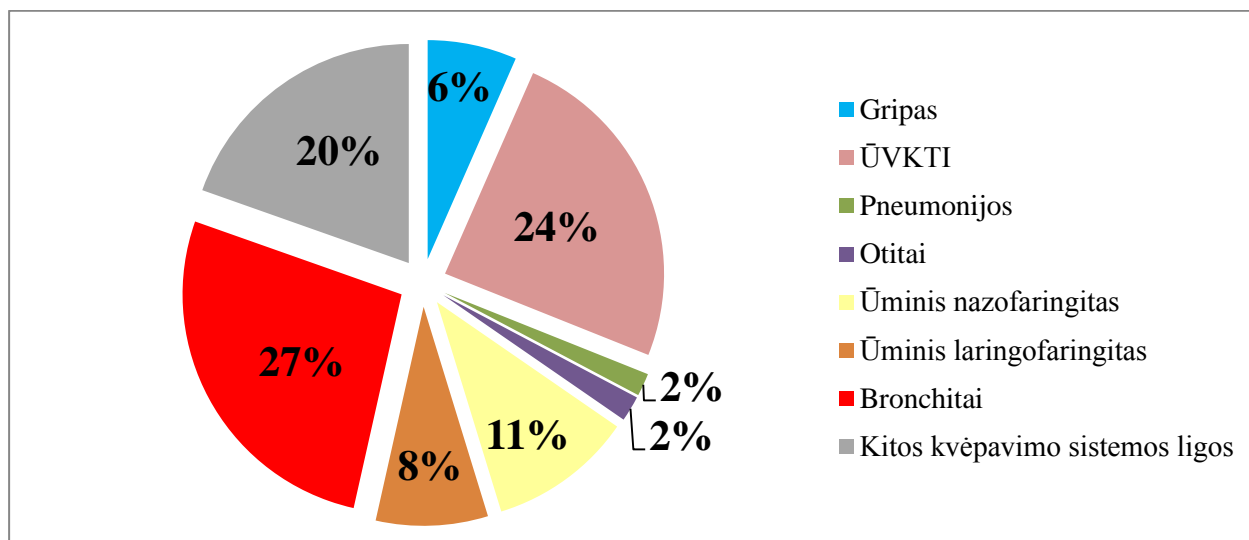
Iš viso užregistruoti 3624 ligos ar sutrikimai, dėl kurių Kelmės rajono mokiniai nelankė mokyklos 2012/2013 mokslo metais. Tai daugiau nei buvo užregistruota 2011/2012 mokslo metais, kada skaičius siekė 3382 atvejus. Dauguma ligų, dėl kurių Kelmės rajono mokiniai nelankė mokyklos 2012/2013 metais, išliko nepakitusios ir dominavo kvėpavimo sistemos ligos (žr. 1 pav.). Jos sudarė du trečdalius (67%, 2011/2012 metais – 61%) visų mokyklos nelankymo priežasčių arba iš visų 3624 užregistruotų ligų ar sutrikimų 2444 buvo susiję su kvėpavimo sistemos ligomis. Dantų problemoms, jų taisymui priežasčių struktūroje teko antroji vieta (iš viso 252 atvejai) ir sudarė 7% (2011/2012 metais – 9%) visų mokinių mokyklos nelankymo 2012/2013 metais priežasčių, toliau rikiavosi kiti sutrikimai 6% (2011/2012 metais – 5%) traumos ir apsinuodijimai – 5% (2011/2012 metais buvo šiek tiek daugiau – 7%), 4% teko virškinimo sistemos sutrikimams (2011/2012 metais – 5%). Visi kiti sutrikimai pasitaikė žymiai rečiau ir nesudarė daugiau nei 2% ligos priežasčių, dėl kurių mokiniai nelankė mokyklos 2012/2013 metais.

1 pav. Kelmės rajono mokyklų mokinių ligų ir sutrikimų palyginimas 2012/2013 metais (proc.)

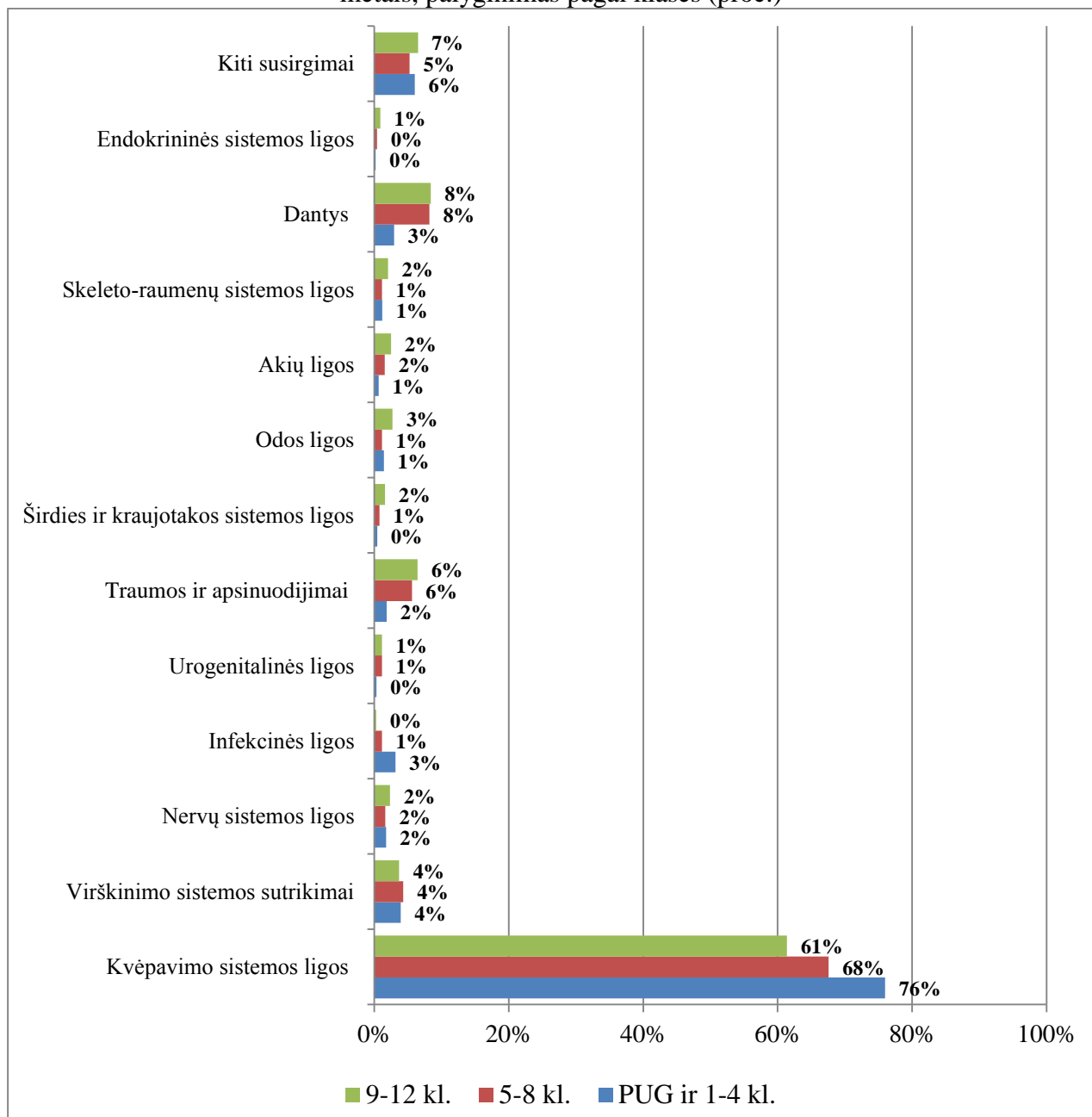
Iš dviejų trečdalių kvėpavimo sistemų ligų, dėl kurių mokiniai nelankė mokyklos 2012/2013 metais, daugumą (51%) sudarė du susirgimai: bronchitai (27%) ir ūminės viršutinių kvėpavimo takų infekcijos (ŪVKTI, 24%). Dar 20% sudarė kitos kvėpavimo sistemos ligos, o visos kitos ligos tokios kaip ūminis nazofaringitas, ūminis laringofaringitas, gripas, otitai ir pneumonijos pasitaikė rečiau (žr. 2 pav.).

2 pav. Kelmės rajono mokyklų mokinių kvėpavimo sistemos ligų pasiskirstymas 2012/2013 metais

Sveikatos priežiūros specialistų surinktais duomenimis kvėpavimo sistemos ligomis daugiausia sirgo ir mokyklos kurį laiką nelankė pradinė ugdymo grupių (PUG) ir 1-4 klasių mokiniai (žr. 3 pav.). Jų tarpe kvėpavimo sistemos ligos sudarė tris ketvirtadalius (76%) ligų ir sutrikimų. 5-8 klasių mokinių mokyklos nelankymo priežasčių struktūroje kvėpavimo sistemos ligos sudarė iš viso 68%, o 9-12 klasių mokinių tarpe dėl šios grupės ligų mokyklos 2012/2013 metais nelankė dar mažesnis (61%) procentas mokinių. Vadinasi, vyresnių klasių mokiniai mažiau serga kvėpavimo sistemų ligomis, tačiau vyresnių klasių mokinių didesnę procentą mokyklos nelankymo priežasčių struktūroje užėmė dantų problemos (tiek 5-8 kl., tiek 9-12 kl. mokinių dalis sudarė apie 8 proc., kai PUG ir 1-4 kl. buvo 3%) ir traumos bei apsinuodijimai (atitinkamai, 5-8 kl. ir 9-12 kl. – 6%, kaip PUG ir 1-4 kl. – 2%).

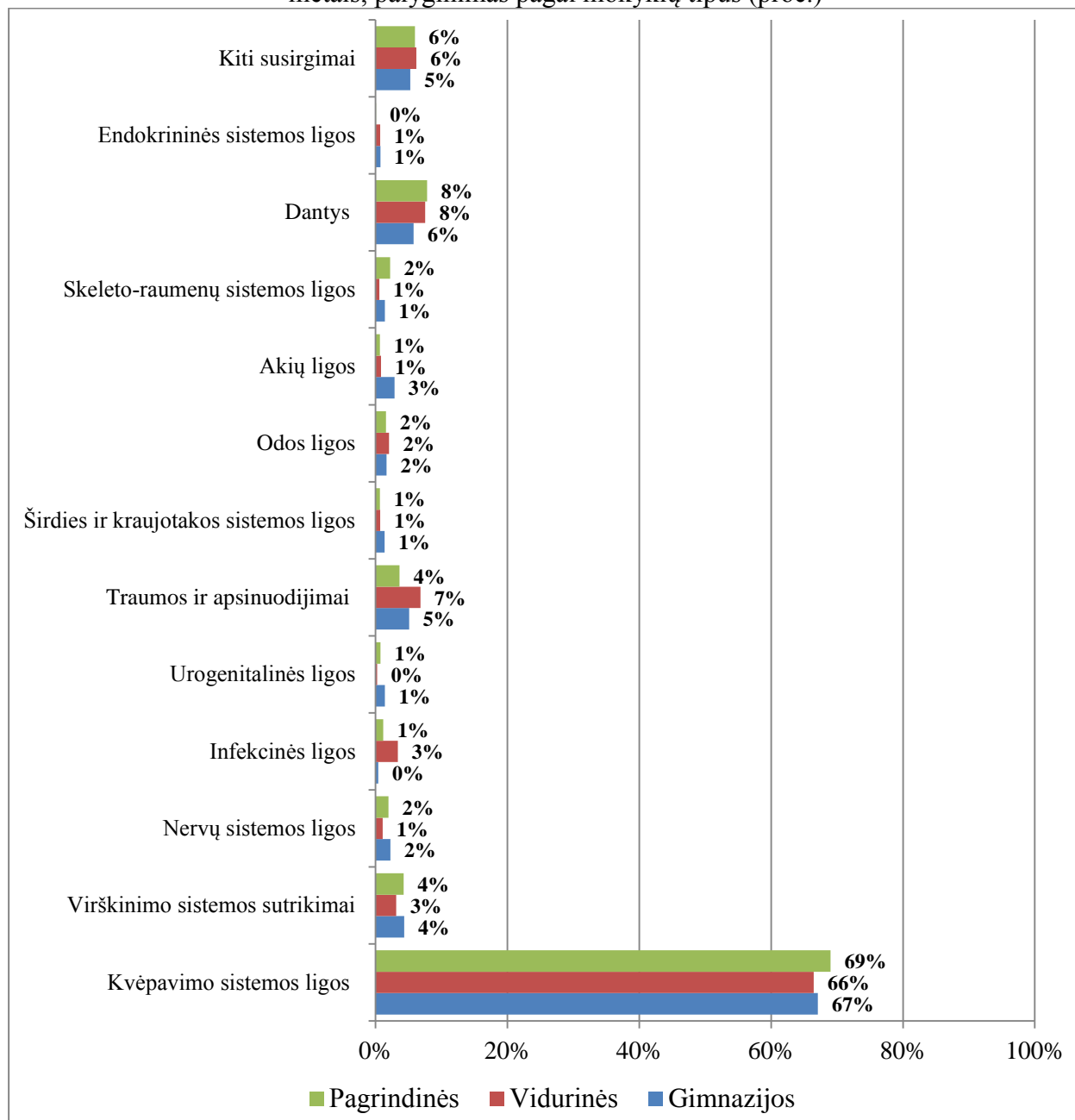
3 pav. Kelmės rajono mokyklų mokinių ligų, dėl kurių mokiniai nelankė mokyklos 2012/2013 metais, palyginimas pagal klases (proc.)

Kvėpavimo sistemos ligomis panašiai sirgo visų tipų: pagrindinių, vidurinių ir gimnazijų mokyklų mokiniai. Pagrindinių rajono mokyklų duomenimis – 69%, vidurinių mokyklų – 66% ir gimnazijų – 67% mokinių, kurie nelankė mokyklos 2012/2013 metais, susidūrė su kvėpavimo sistemos ligomis. Labiau mokyklų mokinių ligų, dėl kurių mokiniai nelankė mokyklos 2012/2013 metais, struktūroje išsiskyrė tai, kad pagrindinės ir vidurinės mokyklos mokiniai dažniau nei gimnazijų mokiniai nelankė mokyklos dėl dantų problemų (po 8%). Vidurinėse mokyklose taip pat išsiskyrė traumų ir apsinuodijimų skaičius (7%, iš viso 56 vidurinėse besimokančių mokinių nelankė mokyklos dėl šių priežasčių) bei infekcinės ligos (3%, iš viso 28 atvejai, kai gimnazijose užregistruoti 7, o pagrindinėse mokyklose 14 atvejų), o su akių sutrikimais ir ligomis daugiau

susidūrė gimnazijose besimokantys mokiniai (3%, kai pagrindinėse ir vidurinėse mokyklose procentinė išraiška siekė vos 1%).

4 pav. Kelmės rajono mokyklų mokinių ligų, dėl kurių mokiniai nelankė mokyklos 2011/2012 metais, palyginimas pagal mokyklų tipus (proc.)*

*į 4 pav. neįtraukti 2 pradinių ugdymo skyrių ir 1 pradinės mokyklos-daugiafunkcio centro duomenys

Analizuojant kelių metų duomenis matyti, kad kvėpavimo sistemų ligų dalis tenkanti mokiniams, dėl kurių buvo nelankoma mokykla 2008/2009, 2009/2010, 2010/2011, 2012/2013 mokslo metais, sudarė didžiąją dalį ligų ir sutrikimų. Per pastaruosius du mokslo metus išaugo dantų problemos, o mažėjo skeleto-raumenų sistemos ligų skaičius. Visi kitų sutrikimų ir ligų skaičiai išliko gana panašūs eilę metų (žr. 1 lentelė).

1 lentelė. Kelmės rajono mokyklų mokinių ligų ir sutrikimų per 5 mokslo metus palyginimas (proc.)

	2012/2013 metais	2011/2012 metais	2010/2011 metais	2009/2010 metais	2008/2009 metais
Kvėpavimo sistemos ligos	67%	61%	71%	73%	70%
Virškinimo sistemos sutrikimai	4%	5%	3%	4%	5%
Nervų sistemos ligos	2%	3%	2%	1%	3%
Infekcinės ligos	1%	1%	1%	0,3%	0%
Urogenitalinės ligos	1%	1%	0,4%	0,3%	0%
Traumos ir apsinuodijimai	5%	7%	4%	7%	5%
Širdies ir kraujotakos sistemos ligos	1%	2%	1%	1%	2%
Odos ligos	2%	2%	1%	2%	3%
Akių ligos	2%	2%	2%	1%	1%
Skeleto-raumenų sistemos ligos	1%	2%	2%	3%	4%
Dantys	7%	9%	4%	1%	4%
Endokrininės sistemos ligos	1%	0,4%	0,5%	0,4%	0%
Kiti susirgimai	6%	5%	9%	5%	3%

Palyginus didesnių Kelmės rajono mokyklų bendrus ligų, dėl kurių mokiniai nelankė jos 2012/2013 metais, rodiklius, matyti, kad kvėpavimo sistemos ligų daugiau užregistruota Tytuvėnų ir Užvenčio Šatrijos Raganos gimnazijose, o mažiau Jono Graičiūno ir Kražių gimnazijose bei Pakražančio vidurinėje mokykloje, kur išryškėjo kitos ligos ir sutrikimai. Pavyzdžiui, Kražių gimnazijoje daugiau užregistruota akių ligų, dėl kurių mokiniai nelankė mokyklos 2012/2013 mokslo metais. Užregistruoti 31 atvejis vien Kražių gimnazijoje iš visų 61 atvejų bendrai užregistruotų per visas rajono mokyklas, o tai sudarė daugiau nei pusę akių ligų. Šaukėnų VI. Pūtvio Pūtvinskio vidurinė išsiskyrė infekcinių ligų, tiksliau vėjaraupių, skaičiumi, nes joje užregistruota 12 atvejų, kada mokiniai per metus nelankė mokyklos dėl vėjaraupių, kai iš viso per visas rajono mokyklas užregistruoti 37 vėjaraupių atvejai. Kelmės „Aukuro“ vidurinėje mokykloje daugiau užregistruota ligų, dėl kurių mokiniai nelankė mokyklos 2012/2013 metais, susijusių su traumomis ir apsinuodijimais. Traumų ir apsinuodijimų skaičius siekė 36 atvejus, penktadalį, kai iš viso užregistruota 180 traumų ir apsinuodijimų Kelmės rajono mokyklose. Dantų problemos daugiausia buvo aktualios kaimiškų mokyklų mokiniams. Dėl šių problemų mokyklos daugiausia nelankė mokiniai iš Kražių, Pakražančio ir Vaiguvos apylinkių.

Išvados

Iš viso užregistruoti 3624 ligos ar sutrikimai, dėl kurių Kelmės rajono mokiniai nelankė mokyklos 2012/2013 mokslo metais (2011/2012 metais mažiau – 3382 atvejai). Dominavo kvėpavimo sistemos ligos, kurios sudarė du trečdalius (67%, 2011/2012 metais – 61%) visų mokyklos nelankymo priežasčių, iš viso 2444, kurių pusę sudarė bronchitai ir ūminės viršutinių kvėpavimo takų infekcijos. Dantų problemos sudarė 7% (2011/2012 metais – 9%), kiti sutrikimai

6% (2011/2012 metais – 5%) traumos ir apsinuodijimai – 5% (2011/2012 metais buvo šiek tiek daugiau – 7%), virškinimo sistemos sutrikimai – 4% (2011/2012 metais – 5%) visų mokinių mokyklos nelankymo 2012/2013 metais priežasčių. Jei kvėpavimo sistemos ligomis daugiausia sirgo ir mokyklos kurį laiką nelankė pradinį ugdymo grupių (PUG) ir 1-4 klasių mokiniai, tai vyresnių klasių mokiniai daugiau mokyklos nelankė dėl dantų problemų ir traumų bei apsinuodijimų. Analizuojant kelių metų duomenis matyti, kad per pastaruosius du mokslo metus išaugo dantų problemos, kurios daugiausia buvo aktualios kaimiškų mokyklų mokiniams, o mažėjo skeleto-raumenų sistemos ligų skaičius, dėl kurių Kelmės rajono mokiniai nelankė mokyklos 2012/2013 mokslo metais.